

**Szkoła Podstawowa nr 42 z Oddziałami Integracyjnymi
im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego**

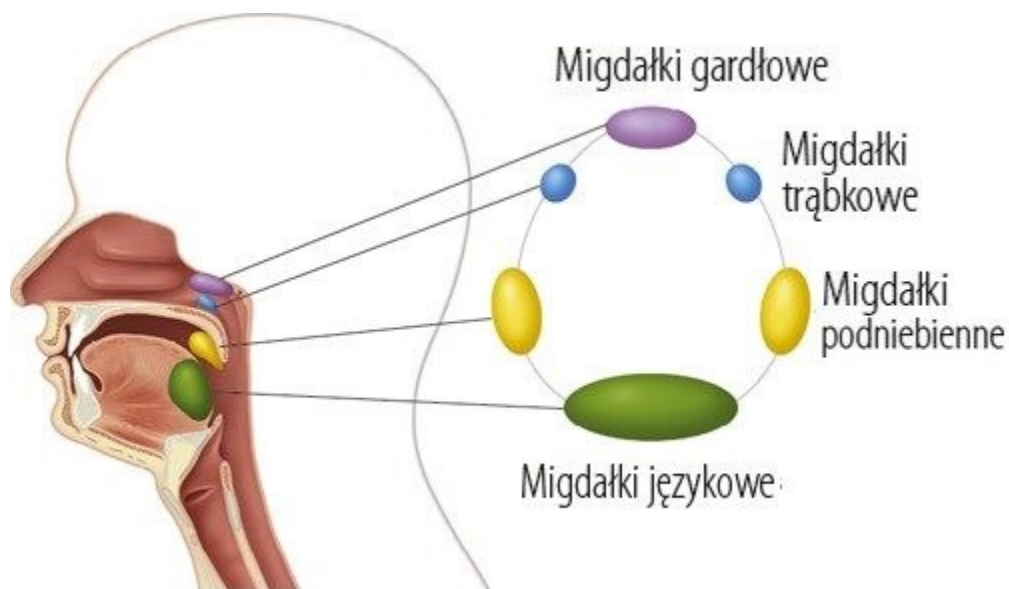
ul. Balkonowa 4, 03 – 329 Warszawa
telefon 22 811 58 43; 22 675 83 44; 22 675 83 48
email sekretariat.sp42@eduwarszawa.pl
strona internetowa www.sp42targowek.eduwarszawa.pl

Migdałki w terapii logopedycznej

Migdałki to kwestia nierozdzielnie związana z terapią logopedyczną. Bowiem stan migdałków zarówno podniebiennych jak i migdałka gardłowego ma ogromny wpływ na przebieg terapii i współdział w powstawaniu wad wymowy, wad rozwojowych twarzoczaszki. Temat nie jest prosty. Ilu lekarzy tyle opinii, ilu logopedów tyle koncepcji terapeutycznych. Może niedosłownie, ale pragnę przez to podkreślić, że każda sytuacja będzie indywidualna. I raczej tylko tak należałoby to traktować. W momencie, gdy terapeuta – logopeda dostrzega problem związany z tzw. „migdałkami”, to po prostu wymaga to jednostkowego podejścia i oceny sytuacji tu i teraz. Należy zbadać wszystkie za i przeciw, ocenić możliwe korzyści i straty np.: w podjęciu decyzji, co do tonsillotomii – częściowego usunięcia migdałków podniebiennych, tonsillektomii – czyli całkowitego usunięcia tychże migdałków lub adenotomii – usunięcia migdałka gardłowego potocznie nazywanego trzecim. Nie są to kwestie jednoznaczne i nie należy ujmować tematu pod hasłem: „A syn/córka mojej znajomej” – z czym spotykam się niejednokrotnie. Zawsze kierujemy się charakterystyką organizmu naszego dziecka, zaburzeniami mowy, przebiegiem terapii, oceną laryngologa.

Migdałki to:

- migdałki podniebienne;
- migdałek gardłowy (tzw. trzeci migdałek);
- migdałek językowy;
- migdałki trąbkowe (przy ujściu trąbki słuchowej do gardła).

Rys. <https://mamaortodonta.pl/trzeci-migdalek-co-nalezy-o-nim-wiedziec/>

Zacznijmy od tego, że migdałki pełnią bardzo ważną rolę w naszym organizmie. W pierwszych dwóch latach przede wszystkim funkcję tarczy immunologicznej pełni migdałek gardłowy, później jego rolę przejmują migdałki podniebienne, by następnie wraz z czasem zanikać. Kształtuje się odporność nazwijmy to typu dorosłego, a funkcję bariery immunologicznej pełnią między innymi: węzły chłonne, grasica, śledziona, jelita (to aż około 80% układu odpornościowego skoncentrowane jest właśnie w nich). Migdałki są częścią układu limfatycznego gardła i pełnią ważną rolę obroną organizmu dziecka:

- odpowiadają one za usuwanie toksyn z organizmu;
- pełnią rolę bariery ochronnej przed wirusami i bakteriami;
- funkcja obronna wiąże się produkcją przeciwciał.

Jak wspomniałam najważniejszą rolę odgrywają w wieku dziecięcym. Mogą być jednak także źródłem wielu problemów, kiedy pojawiają się choroby związane z tym obszarem. Takie jak: angina, przewlekłe zapalenie migdałków, ropień okołomigdałkowy. W momencie, gdy stany te nawracają stają się chorobami przewlekłymi i często odnawiają swoją postać, wówczas lekarz może podjąć decyzję o usunięciu migdałków. I tutaj docieramy do bardzo istotnej kwestii w terapii. Bowiem, kiedy zgłasza się do nas dziecko z wadą wymowy, jest to kwestia, którą wnikliwie obserwuję i badam. Potrzeba też na to czasu, by pewne kwestie potwierdzić i uznać np. migdałki za jedną z wiodących przyczyn wady wymowy. Przykładowo duże, przerośnięte, zasłaniające światło gardła migdałki podniebienne lub znacznie powiększony migdałek gardłowy, powodujące wypychanie masy języka ku przodowi jamy ustnej, generują szereg

problemów, które lawinowo powodują kolejne. A mianowicie, masa języka wędruje do przodu, następuje międzyzębowa realizacja głosek, problemy z pozycją spoczynkową języka (tj. język leży płasko na dnie buzi i nie stymuluje do prawidłowego wzrostu ani podniebienia, ani zgryzu, ani zatok, ani nosa). W konsekwencji także zaburzenia toru oddechowego (oddech ustny, chrapanie, bezdechy senne, wysuszone gardło, alergie), problemy z jedzeniem, brak apetytu, przewlekłe zmęczenie, niska koncentracja, trudności szkolne (z powodu niedotlenienia organizmu), wolniejsze procesy myślowe itd.), niedosłuch (co powoduje nieprawidłową realizację głosek lub ich brak – bo przecież nie słyszy). Przerośnięte migdałki zasłaniają ujście trąbki słuchowej, zatem w konsekwencji niedosłuch przewodzeniowy. Dużo tego prawda?? Niestety to działa jak lawina. Zauważcie Państwo, jakim wyzwaniem jest później prowadzenie terapii, usunięcie w możliwie największym stopniu tych wad, poprawa komfortu życia dziecka, podjęcie dobrych decyzji. To wielka odpowiedzialność i ciężka praca całego zespołu ludzi, a przede wszystkim dziecka i rodzica.

Dlaczego o tym mówię?? Abyście mieli Państwo świadomość, że jak w każdym innym problemie, trudnej sytuacji tak i w wadach wymowy zawsze jest konkretna przyczyna. Najczęściej anatomiczna, funkcjonalna, neurologiczna, genetyczna, a czasami kilka jednocześnie. Chcę, abyście Państwo zwracali uwagę właśnie na kwestię migdałków od najwcześniejszych lat, bo wiele z tych trudności można sprawnie usunąć, a co więcej, wielu problemom zapobiec. Nie ignorujcie przewlekłych angin, ropnych zapaleń i stanów, gdy dziecko długo niedosłyszysz, ma otwartą buzię. Konsekwencje tych zjawisk mogą pozostać z nim na całe życie. A mądra interwencja może dać szansę, by to ryzyko ograniczyć.

Źródła:

<https://carolina.pl/aktualnosci/migdalaki-co-nalezy-o-nich-wiedziec>

<https://diag.pl/pacjent/artykuly/jelita-a-odpornosc-jak-stan-jelit-wplywa-na-na-sza-odpornosc/>

<https://www.nowafarmacja.pl/blog/uklad-immunologiczny-budowa-funkcje-i-typy-ukladu-odpornosciowego>

<https://otolaryngolodzy24.pl/migdalaki-u-doroslych/>

Z wyrazami szacunku

Neurologopeda

Dominika Omelańczuk